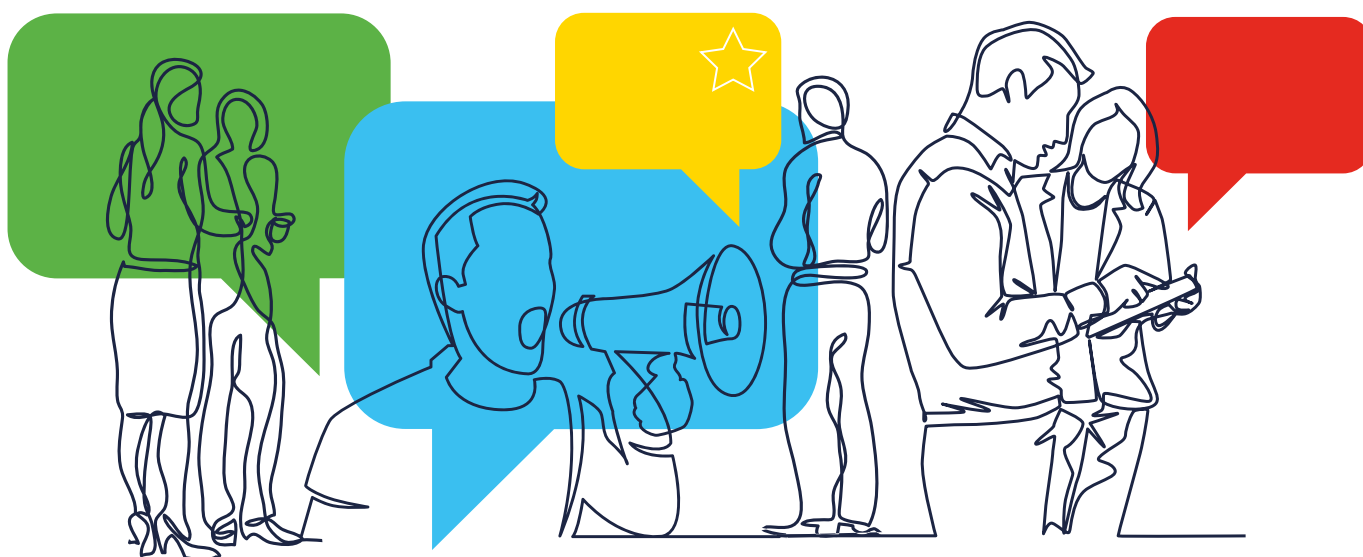

EURÓPSKA INICIATÍVA OBČANOV

Ako navrhnuť európsku
iniciatívu občanov

| OBSAH

Registrácia európskej iniciatívy občanov	3
Navrhnutie európskej iniciatívy občanov	4

1

Registrácia európskej iniciatívy občanov

Európska iniciatíva občanov poskytuje občanom EÚ jedinečnú možnosť, ako pri tvorbe európskych politík upriamiť pozornosť na svoje záujmy tým, že Európsku komisiu (ďalej len „Komisia“) požiadajú, aby navrhla právny predpis týkajúci sa záležitosti, ktorá patrí do jej právomoci. Ak sa v rámci iniciatívy úspešne zozbiera jeden milión vyhlásení o podpore, Komisia sa môže rozhodnúť, že predloží návrh právneho aktu. Následne sa začne legislatívny postup, v ktorom vo väčšine prípadov spolurozhodujú Európsky parlament a Rada Európskej únie (v niektorých prípadoch rozhoduje len Rada).

Prvý krok, ktorý vás ako organizátora iniciatívy čaká, je dosiahnuť, aby navrhovanú iniciatívu Komisia zaregistrovala. Registrácia je možná iba vtedy, ak návrh spĺňa tieto štyri podmienky:

- bola vytvorená skupina organizátorov a boli určené kontaktné osoby. Prípadne bol na účely riadenia iniciatívy vytvorený právny subjekt a zástupca skupiny organizátorov bol poverený konať v mene tohto právneho subjektu,
- navrhovaná iniciatíva nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv,
- navrhovaná iniciatíva nepredstavuje zjavné zneužitie práva, nie je zjavne neopodstatnená ani šikanujúca,
- navrhovaná iniciatíva nie je zjavne v rozpore s hodnotami EÚ uvedenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii, ktorými sú konkrétne úcta k ľudskej dôstojnosti, sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát a rešpektovanie ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám, pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi, ako aj v Charte základných práv EÚ.

Všetky iniciatívy, ktorých registrácia bola doteraz zamietnutá, boli vyhodnotené ako iniciatívy „zjavne mimo rámca“ právomocí Komisie. Zamietavé rozhodnutia sú dostupné na nahliadnutie na webovom sídle Komisie.

Toto usmernenie obsahuje rady, ako navrhnuť iniciatívu, a pomôže vám zlepšiť poznatky o rámci právomocí Komisie, ktoré sú dôležité v záujme zabezpečenia registrácie vašej iniciatívy.

2

Navrhnutie európskej iniciatívy občanov

Tieto tipy vám budú slúžiť ako usmernenie pri vyplňaní informácií, ktoré sa od vás budú vyžadovať pri registrácii iniciatívy. Po potvrdení zaregistrovania iniciatívy budú tieto informácie zároveň zverejnené na webovom sídle venovanom európskej iniciatíve občanov. **Komisia zabezpečí preklad obsahu iniciatívy** (názov a ciele) vrátane jej prílohy v rozsahu max. 5000 znakov do všetkých úradných jazykov Únie.

| Názov (najviac 100 znakov):

O názve budete pri príprave iniciatívy pravdepodobne rozmýšľať až v poslednom kroku, najmä keď už budete mať o svojom návrhu jasnejšiu predstavu. Je však veľmi dôležité zamyslieť sa nad názvom iniciatívy, pretože spolu s vizuálnou identitou (napr. logom) bude tvoriť súčasť vašej „značky“.

Zozbierať jeden milión podpisov bude výzva, najmä preto, že budete musieť presvedčiť aj občanov, ktorí o téme vašej iniciatívy veľa nevedia. Atraktívny názov vám môže hrať do karát predovšetkým pri vašej snahe prvýkrát upriamiť pozornosť na danú tému.

| Ciele (max. 1 100 znakov bez medzier):

Mali by ste uviesť, aký druh právneho aktu EÚ by Komisia mala podľa vášho názoru navrhnúť:

- musí sa týkať oblasti politiky, ktorá patrí do právomoci Komisie,
- môže ísť o záväzný právny predpis alebo nezáväzný akt (napr. odporúčanie).

Pamätajte: v niektorých oblastiach záväzné právne predpisy nemôžu zahŕňať harmonizáciu zákonov členských štátov.

Tipy

- Skúste vytvoriť krátku aj dlhú verziu názvu – iniciatíva sa možno týka pomerne odbornej témy, preto ju krátky názov nemusí dostatočne komplexne vysvetľovať. Krátka verzia je však dôležitá najmä na účely propagácie na sociálnych médiách a vedenia kampane.
- Zvážte, ako sa názov bude prekladať do iných jazykov – pamätajte, že by mal byť čo najpresvedčivejší nielen pre občanov hovoriacich vašim jazykom, ale aj pre tých, ktorí hovoria ostatnými európskymi jazykmi.
- Neodkladajte určenie názvu na poslednú chvíľu – ak chcete výber názvu prebrať s partnermi, začnite s tým hneď, pretože môže trvať istý čas, kým sa na názve všetci zhodnú.

Je potrebné jasne (a stručne) sformulovať hlavné ciele, ktoré sa majú navrhovanou iniciatívou dosiahnuť. Z hlavných cieľov by malo byť jednoznačne pochopiteľné, o aké výsledky sa navrhovaná iniciatíva usiluje. Napríklad:

- EIO „Zastavme ekocídu v Európe: Občianska iniciatíva za práva Zeme“:
„1. Kriminalizovať ekocídu a zabezpečiť, aby fyzické a právnické osoby niesli plnú zodpovednosť za túto činnosť v súlade s platnými predpismi a zákonmi. 2. Zakázať ničenie životného prostredia na európskom území, resp. námornom území podliehajúcim právnym predpisom Európskej únie, a predchádzať mu. Zároveň zakázať ničenie životného prostredia právnickými osobami zaregistrovanými v EÚ a občanmi členských štátov EÚ mimo územia EÚ a predchádzať takému konaniu. 3. Stanoviť prechodné obdobie s cieľom zabezpečiť udržateľné hospodárstvo.“

| Aké sú právomoci EÚ?

Právomoci Únie sú vymedzené v zmluvách EÚ (články 2 až 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie – ZFEÚ).

Výlučná právomoc (pozri článok 3 ZFEÚ)	Spoločná právomoc (pozri článok 4 ZFEÚ)	Právomoc vykonávať činnosti na podporu, koordináciu alebo doplnenie činnosti členských štátov (pozri článok 6 ZFEÚ)	Právomoc prijať opatrenia na zabezpečenie koordinácie politík členských štátov EÚ (pozri článok 5 ZFEÚ)
<ul style="list-style-type: none"> • colná únia • stanovenie pravidiel hospodárskej súťaže potrebných na fungovanie vnútorného trhu • menová politika pre členské štáty, ktorých menou je euro • ochrana morských biologických zdrojov v rámci spoločnej rybárskej politiky • spoločná obchodná politika • uzatváranie medzinárodných dohôd: <ul style="list-style-type: none"> - ak je ich uzavretie stanovené v legislatívnom akte EÚ, - ak je ich uzavretie potrebné na to, aby EÚ mohla vykonávať svoju vnútornú právomoc, - ak môžu byť ich uzavretím dotknuté spoločné pravidlá alebo zmenený rozsah ich pôsobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vnútorný trh • sociálna politika, pokiaľ ide o aspekty vymedzené v ZFEÚ • hospodárska, sociálna a územná súdržnosť • poľnohospodárstvo a rybolov, s výnimkou ochrany morských biologických zdrojov • životné prostredie • ochrana spotrebiteľa • doprava • transeurópske siete • energetika • priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti • spoločné otázky bezpečnosti v záležitostiach verejného zdravia, pokiaľ ide o aspekty vymedzené v ZFEÚ • výskum, technologický rozvoj a vesmír • spolupráca v oblasti rozvoja a humanitárna pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana a zlepšovanie zdravia ľudí • priemysel • kultúra • cestovný ruch • vzdelávanie, odborné vzdelávanie, mládež a šport • civilná ochrana • administratívna spolupráca <p>Právne záväzné akty EÚ, ktoré sa vzťahujú na tieto oblasti, nemôžu zahŕňať harmonizáciu zákonov alebo iných právnych predpisov členských štátov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hospodárska politika • zamestnanosť • sociálne politiky

Tip

- Formulujte svoje ciele jasne a cielene.

Ustanovenia zmlúv, ktoré považujete za relevantné v súvislosti s navrhovanými opatreniami:

Musíte určiť jedno alebo viaceré ustanovenia zmlúv, ktorými sa Komisia splnomocňuje konať v rámci príslušnej právomoci.

Oblasti politiky	Články zmluvy (ZFEÚ*, pokiaľ sa neuvádza inak)
<u>Polnohospodárstvo a rybnárstvo</u>	<u>články 38 – 44</u>
<u>Rozpočet</u>	<u>články 310 – 324</u>
<u>Civilná ochrana</u>	<u>článok 196</u>
<u>Hospodárska súťaž</u>	<u>články 101 – 109</u>
<u>Ochrana spotrebiteľa</u>	<u>článok 169</u>
<u>Kultúra</u>	<u>článok 167</u>
<u>Colníctvo</u>	<u>články 30 – 33</u>
<u>Rozvoj a spolupráca</u>	<u>články 208 – 213</u>
<u>Hospodárska a menová politika</u>	<u>články 119 – 144</u>
<u>Vzdelávanie, odborná príprava, mládež a šport</u>	<u>články 165 – 166</u>
<u>Zamestnanosť a sociálne záležitosti</u>	<u>články 145 – 161</u>
<u>Energetika</u>	<u>článok 194</u>
<u>Rozšírenie</u>	<u>ZEÚ* – článok 49, článok 212</u>
<u>Životné prostredie a klíma</u>	<u>články 191 – 193</u>
<u>Vonkajší obchod</u>	<u>články 206 – 207</u>
<u>Boj proti podvodom</u>	<u>článok 325</u>
<u>Bezpečnosť potravín</u>	<u>články 43, 168 – 169</u>
<u>Voľný pohyb</u>	
Jednotlivci	<u>články 45 – 55</u>
Služby	<u>články 56 – 62</u>
Kapitál	<u>články 63 – 66</u>
<u>Humanitárna pomoc</u>	<u>článok 214</u>
<u>Priemysel a podnikanie</u>	<u>článok 173</u>
<u>Informačná spoločnosť</u>	<u>články 179 – 190</u>
<u>Vnútorň trh a voľný pohyb tovaru</u>	<u>články 26 – 29, 114, 115</u>
<u>Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť</u>	<u>články 67 – 89</u>
Politiky týkajúce sa hraničných kontrol, azylu a prisťahovalectva	<u>články 77 – 80</u>
Justičná spolupráca	<u>články 81 – 86</u>
Policijná spolupráca	<u>články 87 – 89</u>
<u>Nediskriminácia a občianstvo</u>	<u>články 18 – 25</u>
<u>Verejné zdravie</u>	<u>článok 168</u>
<u>Regionálna politika – hospodárska, sociálna a územná súdržnosť</u>	<u>články 174 – 178, 162 – 164</u>
<u>Výskum a inovácie</u>	<u>články 179 – 190</u>
<u>Dane</u>	<u>články 110 – 113</u>
<u>Cestovný ruch</u>	<u>článok 195</u>
<u>Doprava</u>	<u>články 90 – 100</u>

Pozn.: Tento zoznam obsahuje všeobecné oblasti politik podľa zmlúv EÚ a nemusí byť vyčerpávajúci. Podrobnejšie informácie získate v úplnom znení zmlúv.

*ZFEÚ = Zmluva o fungovaní Európskej únie ZEÚ = Zmluva o Európskej únii

Text uverejnený na tejto stránke slúži ako pomocný materiál pre potenciálnych organizátorov iniciatív občanov. Európsku komisiu právne nezaväzuje. Text nemožno považovať za úplný a nejde o oficiálny výklad znenia základných zmlúv.

Hoci je v online registri Komisie potrebné uviesť **ustanovenia zmlúv**, ktoré považujete za relevantné v súvislosti s navrhovanými opatreniami, v skutočnosti sa **iniciatíva zaregistruje aj v prípade**, že uvediete nesprávne ustanovenia, **ak iniciatíva spĺňa uvedené podmienky, najmä podmienku, že nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie**.

Ak však vaša iniciatíva zjavne nepatrí do rámca právomocí Komisie, Komisia vás bude informovať o svojom posúdení a budete môcť svoju iniciatívu **zmeniť a predložiť znovu** v súlade s požiadavkami.

Vaša iniciatíva môže byť **zaregistrovaná čiastočne**, ak jej časť vrátane jej hlavných cieľov zjavne nie je mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie. V takom prípade budete môcť zbierať vyhlásenia o podpore iba v súvislosti so zaregistrovaným rozsahom.

| Nepovinné informácie:

Ak chcete uviesť podrobnejšie informácie o predmete, cieľoch a kontexte iniciatívy, môžete priložiť:

- prílohu do príslušného políčka (max. 5 000 znakov),
- ďalšie informácie vrátane podrobnejších základných informácií (treba ich nahráť),
- návrh právneho aktu (treba ho nahráť).

Upozorňujeme, že **preklad dodatočných informácií o iniciatíve** a prípadne **návrhu právneho aktu** nebude zabezpečovať Komisia, ale je za to **zodpovedná skupina organizátorov**.

Dodatočné informácie v prílohe k iniciatíve sa rozhodli poskytnúť viacerí organizátori vrátane troch z tých, ktorých iniciatívy získali milión podpisov, napríklad:

- Kohézna politika pre rovnosť regiónov a udržateľnosť regionálnych kultúr
- Stop vivisection
- Zákaz glyfozátu a ochrana ľudí a životného prostredia pred toxickými pesticídmi
- Európska iniciatíva pre pluralitu médií

Na vysvetlenie a podporu iniciatívy a jej cieľov môžete dokumentu dať podobu podľa vlastného uváženia. Neuplatňuje sa žiadny limit na počet znakov ani na obrázky, pokiaľ veľkosť súboru nepresiahne 5 MB.

Návrhy právnych aktov sú oveľa zriedkavejšie, ale boli priložené k niektorým iniciatívam, napríklad:

- [Europe CARES](#) - Inkluzívne kvalitné vzdelávanie pre deti so zdravotným postihnutím
- [Jeden z nás](#)
- [Mama, otec a deti](#)
- [Stop plastom v moriach](#)

Všetky tieto doplnujúce prvky vám môžu pomôcť pri komunikácii o cieľoch iniciatívy počas úvodnej fázy registrácie, pri zbieraní vyhlásení o podpore a v záverečnej fáze posúdenia Komisiou.

Ak sa v rámci iniciatívy podarí zozbierať jeden milión podpisov, Komisia pristúpi k fáze posúdenia, v ktorej zohľadní všetok obsah zahrnutý pri registrácii vrátane prílohy, dodatočných informácií a návrhu právneho aktu. Preto je dôležité, aby ste už vo fáze registrácie poskytli všetky informácie, ktoré by Komisia mala zohľadniť, pretože neskôr už nebudete mať príležitosť tieto nepovinné informácie doplniť.

Ak potrebujete konkrétne a nezávislé poradenstvo či posúdenie v súvislosti s tým, či vaša iniciatíva nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie, prejdite do časti Poradenstvo na fóre európskej iniciatívy občanov a pošlite otázku. Najneskôr do ôsmich pracovných dní získate personalizované poradenstvo.

Tipy

- Vyhľadajte články zmluvy, ktoré možno použiť ako platný právny základ, podľa ktorého Komisia môže predložiť návrh právneho aktu EÚ. Príklady niektorých iniciatív (na základe rozhodnutí Komisie o registrácii): Sme pohostinná Európa a chceme pomáhať!: článok 77 ods. 2 písm. b), článok 78 ods. 2, článok 79 ods. 2, článok 82 ods. 2 písm. c) a článok 83 ods. 1 a 2 ZFEÚ; Stop extrémizmu: článok 114, článok 153, článok 19 ZFEÚ.
- Pozorne si prečítajte príslušné články zmluvy. Pri iniciatíve možno použiť články, v ktorých sa odkazuje na „legislatívny postup“ (riadny alebo mimoriadny), pokiaľ sa v článku osobitne neuvádza, že návrhy predkladá iná inštitúcia než Komisia. Použiť možno aj iné články, v ktorých sa výslovne stanovuje, že za predloženie návrhu zodpovedá Komisia.
- Pamätajte: keď uvediete viaceré články, nezabezpečíte tým nevyhnutne registráciu iniciatívy.
- Inšpirujte sa úspešne zaregistrovanými iniciatívami, ako aj tými, pri ktorých bola registrácia zamietnutá.

Text uverejnený na tejto stránke slúži ako pomocný materiál pre potenciálnych organizátorov iniciatív občanov. Európsku komisiu právne nezaväzuje. Text nemožno považovať za úplný a nejde o oficiálny výklad znenia základných zmlúv. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za použitie informácií uvedených na tejto stránke.